

DANSTORPS BY

Ortsnamnsforskare Bertil Ohlsson redovisar i sina arbeten några uppgifter om Danstorps äldre historia.

Före 1658, när Blekinge var danskt, var Danstorp ett frälsehemman. Bönderna betalade skatter och avgifter till adeln som var ägare.

Efter freden 1658 kom, förutom Blekinge, flera andra landskap att tillhöra Sverige, däribland Bornholm. Men redan vid freden i Köpenhamn 1660 återlämnades Bornholm till Danmark. Vid denna uppgörelse följde en del andra transaktioner.

Danska kronan ägde tydligen en del frälsegods i Skåne och Blekinge. Dessa överlämnades nu till svenska kronan i utbyte mot Bornholm. I jordeböckerna skrevs senare Danstorp som **Bornholms vederlagshemman**.

Så fick 1600-talets storpolitik återverkningar i det avlägsna Danstorp.

Det egentliga Danstorp, ligger mellan Gungvala och Mörrumsån. Den andra delen sträcker sig norr om Gungvala fram till Marieberg. Danstorp ligger i *Asarums socken*.

Danstorps by omkring 1915

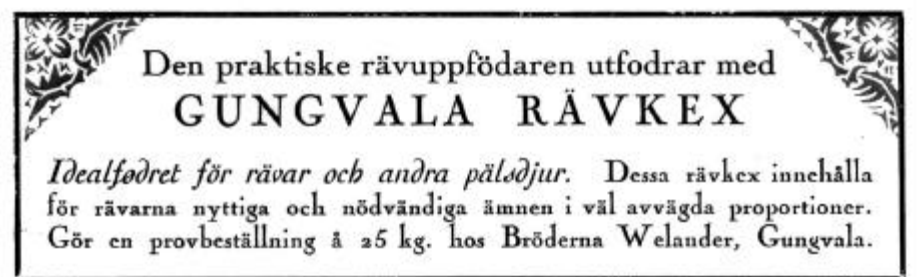
Tavlans plats

Det fanns *tre gårdar* i det egentliga Danstorp som var ungefär lika stora. En av gårdarna kallades för *Prategården*. Där föddes Ola Håkansson, när han senare gifte sig köpte han en av Danstorpsgårdarna, en granngård till Prategården. Senare blev Prategården till salu, Ola Håkansson köpte gården och ägde därmed två tredjedelar av Danstorp. Den andra tredjedelen ägde Ola Månsson. Ola Månsson köpte senare halva Prategården, därmed så hade tre gårdar blivit två.

Ola Månssons gård skiftade ägare ett antal gånger. I slutet av 1920-talet köptes den av bröderna Welanders från Näsrum. De tre bröderna anlade en *silverrävsfarm* på en del av åkermarken. Erfarenheter för denna verksamhet hade de hämtat i Amerika.

På relativt kort tid kom **Bröderna Welanders Silverrävsfarm** att räknas som den största i sitt slag i Sverige. Uppfödning av mink förekom också men i mindre omfattning. Tillverkning och försäljning av pälsdjursfoder, *Gungvala Rävhex*, var ytterligare en verksamhet.

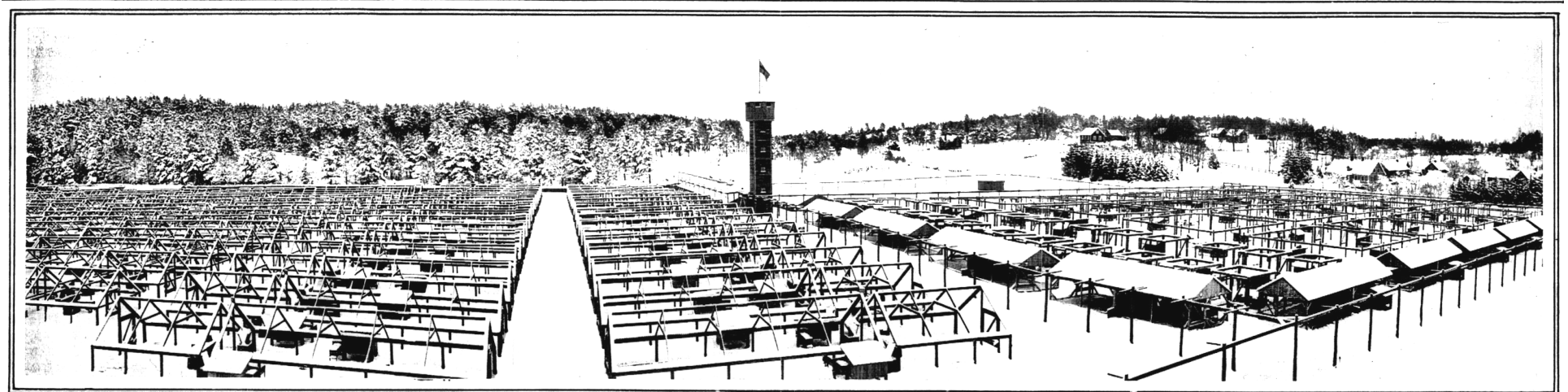

Samtidigt med rävfarmens anläggande kom fyra tekniska nyheter till byn. Det var elektriciteten, telefonen, radion och bilen. Detta tillsammans med det rörliga affärslivet gjorde Danstorp till något av ett sentida Klondyke.

Denna period varade nästan under hela 30-talet. Krig och kristid satte dock sina spår. Pälsmodet ändrades, silverrävens popularitet minskade. På 1940-talet övergick bröderna Welanders till andra verksamheter.

Båda Danstorpsgårdarna är i dag borta. Stengrunderna till de flesta byggnaderna finns kvar, liksom den källa som försåg gårdarna med vatten.

Framkammardelen till Ola Håkanssons hus finns bevarad. Den kallas **Ivars Stuga** eftersom den en tid ägdes av Ivar Bengtsson och då fungerade som ett privat museum. 1974 flyttades den till Stenbacka och tillhör nu Asarums Bygdemuseum

Bröderna Welanders Silverrävsfarm i Gungvala, Blekinge, 9 km. norr om Karlshamn

